

AGERGÅRD
Bækmarksbrovej 95
7650 Bøvlingbjerg

§16a-godkendelse af husdyrbrug

CVR-nr. 73 90 57 10
P-nr. 1.002.416.071

Bækmarksbrovej 87, 7650 Bøvlingbjerg

11b, Brørup By, Bøvling

27. september 2023

Natur og Miljø
Rådhusgade 2
7620 Lemvig

www.lemvig.dk

J.nr.: 09.17.19P19-1-23

Ref.: LAKF

Dir. tlf.: 9663 1419

Kærside, 2021

Godkendelse af den 27. september 2023
Annoncedato den 29. september 2023

Indholdsfortegnelse

Datablad	4
1. Miljøgodkendelse med vilkår	7
1.1. Beskrivelse af projektet	7
1.2. Afgørelse.....	7
1.3. Begrundelse for afgørelsen	8
1.4. Vilkår og generelle regler.....	10
1.4.1. Generel regel om effektiv rengøring	12
1.5. Offentlighed og høring	13
1.6. Klagevejledning.....	16
2. Generelle forhold	17
2.1. Meddelelsespligt	17
2.2. Frist for udnyttelse og kontinuitetsbrud	17
2.3. Revurdering og retsbeskyttelse	17
3. Miljøteknisk vurdering	20
3.1. Lokalisering.....	20
3.2. Landskab og planforhold	22
3.2.1. Landskabsvurdering.....	22
3.2.2. Tilknytning til eksisterende bygningsmasse	24
3.2.3. Erhvervsmæssig nødvendighed.....	24
3.2.4. Bygge- og beskyttelseslinjer	24
3.2.5. Kulturhistorie og fortidsminder	25
3.2.6. Alternativer og 0-alternativet	25
3.3. Dyrehold, staldanlæg og management	26
3.3.1. Produktionsareal	26
3.3.2. Emissionsgrænseværdi for bedste tilgængelige teknik (BAT)	27
3.4. Gener	28
3.4.1. Lugt.....	28
3.4.2. Støj.....	29
3.4.3. Lys.....	30
3.4.4. Fluer og skadedyr	30
3.4.5. Støv.....	30
3.4.6. Transport	31
3.5. Forurening	31
3.5.1. Spildevand herunder regnvand	31
3.5.2. Husdyrgødning, restvand og foder	32
3.5.3. Affald	33
3.5.4. Råvarer og hjælpestoffer	33
3.5.5. Driftsforstyrrelser eller uheld	34
3.5.6. Driftens ophør	34
3.6. Ammoniakpåvirkning af natur	36
3.6.1. Beskyttet natur.....	36
3.6.2. Habitatvurdering	37
4. Bilag IV-arter.....	40
Bilag	46
Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport.....	47
Bilag 2: Særregler for IE-husdyrbrug	48
Bilag 3: Fotopunkter til landskabsvurdering	53
Bilag 4: Afskærmende beplantning	57
Bilag 5: Oversigtskort over området med nærmeste naboer, samlet bebyggelse, natur m.v.....	58
Bilag 6: Oversigtskort med nærmeste kategori-1 natur.....	59
Bilag 7: Oversigtskort med nærmeste kategori-2 natur.....	60
Bilag 8: Oversigtskort med nærmeste kategori-3 natur.....	61

Bilag 9: MELT-indstilling om optagelse på Miljøstyrelsens Teknologiliste62

Datablad

Ansøger	Kristian Villensgård Bækmarksbrovej 95 7650 Bøvlingbjerg
Konsulent	Kolding Herreds Landboforening Lene Egtved Andersen Niels Bohrs Vej 2 6000 Kolding Tlf.: 76 34 17 88 lea@khl.dk
Ejendommens adresse	Bækmarksbrovej 87, 7650 Bøvlingbjerg
Matrikelnummer	11a, Brørup By, Bøvling
Virksomhedens art	Produktion af slagtekyllinger
Ejer	Erik Villensgaard Bækmarksbrovej 87 7650 Bøvlingbjerg
CVR-nummer	73905710
CHR-nummer	58361
Kontaktperson	Kristian Villensgaard Tlf.: 40 28 05 95 7650agergaard@mail.dk
Tilsynsmyndighed	Lemvig Kommune
Forside	Skråfoto af Kærside, april 2021 https://skraafoto.kortforsyningen.dk/ Dataforsyning og Infrastruktur

Læsevejledning

Denne miljøgodkendelse er opdelt i to hovedafsnit og en bilagsdel. Første del udgøres af selve godkendelsen med de vilkår, Lemvig Kommune stiller vedrørende indretning og drift af husdyrbruget.

Anden del er den miljøtekniske vurdering. Her redegøres for projektets påvirkning af omgivelserne og de stillede vilkår i afgørelsen begrundes.

Bilagsdelen indeholder ansøgers miljøkonsekvensrapport og relevante tekst- og kortbilag.

Sagen er behandlet efter LBK nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., herefter også kaldet Husdyrbrugloven og Bekendtgørelse nr. 443 af 26. april 2023 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, herefter også kaldet Husdyrlovbekendtgørelsen.

*Miljøgodkendelse
med vilkår*

1. Miljøgodkendelse med vilkår

1.1. Beskrivelse af projektet

Bækmarksbrovej 87, 7650 Bøvlingbjerg er ikke tidligere miljøgodkendt efter Husdyrbrugloven.

Projektet indebærer, at der etableres to nye kyllingehuse med verandaer på hver ca. 3.700 m², hvoraf kyllingehusene i sig selv vil være ca. 3.100 m². Det samlede produktionsareal er 7.400 m². Herudover opføres der fire fodersiloer, hver med en højde på 12 meter.

Der er søgt godkendelse den 10. februar 2023 via det digitale ansøgningsystem på www.husdyrgodkendelse.dk, skemanummer 209 783.

1.2. Afgørelse

Lemvig Kommune godkender det søgte projekt på vilkår, der har til hensigt at beskytte den omgivende natur og miljø, samt de omkringboende.

Godkendelsen meddeles i medfør af Husdyrbruglovens § 16a, stk. 2, pkt. 3.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget, herunder, at der anvendes den bedste tilgængelige teknik.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget ved at efterleve vilkår i godkendelsen kan drives uden væsentlige påvirkninger af miljøet.

Vær opmærksom på at godkendelser og tilladelser efter anden lovgivning, for eksempel rørlednings-, udlednings-, nedrivnings- og byggetilladelse, ikke er indeholdt i denne godkendelse, men skal søges særskilt hos Lemvig Kommune.

På Lemvig Kommunes vegne den 27. september 2023.

Lars Risager Faarkrog
Miljøsagsbehandler

1.3. Begrundelse for afgørelsen

Projektet indebærer, at der etableres to nye kyllingehuse med verandaer på hver ca. 3.700 m², hvoraf kyllingehusene i sig selv vil være ca. 3.100 m². Det samlede produktionsareal er 7.400 m². Herudover opføres der fire fodersiloer, hver med en højde på 12 meter.

Staldanlægget søges godkendt efter den nye husdyrregulering ("stipladsmodellen"). Dette medfører, at der stilles vilkår om produktionsarealet på staldanlægget. Der er ikke krav til dyrenes vægtintervaller, eller en øvre grænse for antal producerede dyr pr år.

Staldanlæggets maksimale produktionskapacitet vil i stedet være reguleret efter velfærdslovgivningen, som blandt andet stiller minimumskrav til antal m² pr dyr.

Særkender ved den søgte produktion

Den søgte produktion udgør mere end 40.000 stipladser til fjerkræ og er herved omfattet af Husdyrbruglovens § 16a, stk. 2, nr. 3 (IE-husdyrbrug).

Slagtekyllingeproduktion er kendetegnet ved at bestå af relativt få og enkle processer, som i høj grad er automatiseret. Samtidig indebærer slagtekyllingeproduktion et særdeles højt niveau af overvågning og processtyring gennem nøje fastlagte procedurer.

Produktion af slagtekyllinger er følsom for selv de mindste påvirkninger og variationer i staldklima. Produktionen kræver derfor en konstant overvågning af staldklimaet. Temperatur og luftfugtighed skal tilpasses fra dag til dag.

Foder og vand tildeles i trug og kar, som hæves fra gulvet i takt med dyrenes vækst.

Fodringen er fuldautomatiseret, men der er behov for vedvarende og grundigt eftersyn og vedligehold af vand- og fodersystemerne i staldene.

Våd fjerkrægødning frigiver væsentlige mængder ætsende ammoniakforbindelser. Derfor kan selv et begrænset vandspild, fx fra en defekt ventil eller en utæt pakning, forårsage skader på dyrenes trædepuder.

Slagtekyllingernes foder er færdigblandet og leveres fra foderfabrikker.

Staldene er indrettet med fast gulv og afløb, og dyrene går i fugtabsorberende dybstrøelse, typisk halm eller spåner.

Fra udklækket æg til slagteklar kylling går der cirka 7 uger. Efter hvert hold tømmes, rengøres, desinficeres og udtørres staldene. Husdyrgødningen afsættes på egne marker eller alternativt til biogas eller via gylleaftaler.

Slagtekyllingeproduktion er en intensiv produktionsform med høj belægning af dyr. Produktionsformen kan potentielt påvirke omgivelserne med en ammoniakemission og et væsentligt lugtbidrag.

Produktionen indebærer et stort varme- og ventilationsbehov for at sikre indeklimaet og energiforbruget er derfor generelt højere end ved andre typer af husdyrbrug.

Varmevekslere

Der etableres varmevekslere på de to nye stalde.

Ved at genindvinde varmen, reduceres det samlede energiforbrug, og samtidig reduceres ammoniakemissionen.

Foranstaltninger mod skadelige indvirkninger på miljøet

Det er ved sagens behandling konstateret, at det søgte projekt overholder de fastsatte beskyttelsesniveauer for ammoniak i husdyrbrugloven.

Husdyrbruget er lokaliseret i en så tilstrækkelig afstand fra særlig ammoniakfølsom natur og natur, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder potentielle levesteder for Bilag IV-arter, at projektet i sig selv ikke vurderes at medføre risiko for skadevirkninger som følge af ammoniakemissioner fra staldanlægget, eller risiko for påvirkning af Bilag IV-arter som følge af husdyrbrugets aktiviteter.

Husdyrbruget er forpligtet til at overholde de generelle regler for husdyrbrug om indretning og drift i husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder krav om tæthed og styrke af gulve, rørføringer, afløb mv.

Husdyrbruget skal udarbejde en beredskabsplan som skal følges ved driftsforstyrrelser og miljøuheld. Der er krav til håndtering og bortskaffelse af affald, forbud mod oplag af forurenende stoffer ved overfladeafløb, og krav om effektiv bekæmpelse af fluer og skadedyr, herunder rottebekæmpelse.

Det vurderes heraf, at husdyrbruget drives uden væsentlig risiko for forurening af jord og grundvand og uden væsentlig risiko for tilstandsændringer af beskyttet natur.

Der stilles vilkår om at anvende varmevekslere i de to nye stalde og der stilles vilkår om god staldhygiejne, så ammoniak- og lugtbidrag til omgivelser reduceres og forebygges.

Der stilles vilkår om afskærmende beplantning til at forebygge en væsentlig landskabelig påvirkning.

Det er Lemvig Kommunes samlede vurdering, at driften af det eksisterende staldanlæg kan godkendes efter den nye husdyrregulering uden at det vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

1.4. Vilkår og generelle regler

Miljøgodkendelsen meddeles på nedenstående vilkår.

Husdyrbruget skal efterleve de generelle regler for IE-husdyrbrug i Husdyrlovbekendtgørelsens kapitel 17.

Reglerne fastsætter krav til miljøledelse, oplæring af personale, kontrol og vedligehold, beredskab, fodring, energieffektivitet, støv, egenkontrol og dokumentation og driftens ophør.

Bekendtgørelsens kapitel 17 er vedlagt i bilag 2.

1. Produktionsareal, staldsystem og dyretype

Det samlede produktionsareal på husdyrbruget må udgøre

7.400 m² med fast gulv til produktion af slagtekyllinger.

2. Lokalisering og udformning af nye stalde og fodersiloer

De projekterede stalde og fodersiloer skal placeres og dimensioneres som ansøgt i ansøgningsskema 209 783, vist på situationsplan i bilag 1.

Afstanden fra den østlige ende af de to projekterede stalde til nuværende bygninger må ikke overstige 25 meter.

Afstanden til vandboringerne DGU 63.1091 og 63.1188 skal som minimum være 25 meter.

3. Oplagring af fast husdyrgødning

Fast husdyrgødning fra staldene skal som udgangspunkt bringes direkte til biogas-anlæg eller oplagres i markstak, som oplyst i ansøgningen.

Oplagres den faste komposterede gødning i markstakke, skal placeringen af markstakke forhånds anmeldes til Lemvig Kommune senest en uge inden markstakken etableres.

4. Beplantning omkring staldanlæg

De på bilag 4 markerede læhegn på ejendommen skal bevares og vedligeholdes, så det projekterede byggeri fremstår dæmpet og afskærmet i landskabet.

I læhegnet mellem Bækmarksbrovej 87 og 85B skal læhegnet udbedres ved at etablere ny beplantning de steder, hvor beplantningen er mangelfuld.

5. Varmevekslere på Hus 1, Hus 2

Hus 1, Hus 2, markeret i bilag 1, skal være tilkoblet varmevekslere.

Varmevekslerne skal være optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste med en ammoniakreducerende effekt på minimum 28 % i hus 1 og 27 % i hus 2.

Varmevekslerne skal være i drift året rundt, så den maksimale ammoniakreducerende effekt af anlægget opnås.

6. God hygiejne på husdyrbruget

Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes, så lugtbidrag begrænses mest muligt og så tilhold af fluer og skadedyr forebygges i videst muligt omfang.

Stalde og ventilationsafkast skal rengøres efter hvert hold dyr.

7. Støj

Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer se tabel herunder.

Dag	Periode	Reference-tidsrum	Værdi
Mandag- fredag	kl. 07.00-18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00-14.00	7 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00-18.00	4 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00	8 timer	45 dB(A)
Alle dage (aften)	kl. 18.00-22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (nat)	kl. 22.00-07.00	½ time	40 dB(A)

For dag-, aften og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer (lørdag 7 og 4), 1 time og ½ time. Maksimalværdier af støjniveauet må om natten ikke overstige ovennævnte kravværdier med mere end 15 dB(A).

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra husdyrbruget er velbegrundede, skal husdyrbruget igennem en akkrediteret virksomhed for egen regning eftervisse, at de stillede støjkrav er overholdt. Med mindre, der er tale om overskridelser af grænserne, kan målingerne højst kræves udført én gang årligt og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens gældende vejledning.

8. Flue- og skadedyrsbekæmpelse

På husdyrbruget skal der foretages effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.

9. Opbevaringskapacitet til husdyrgødning, restvand, mv.

Husdyrbruget skal til enhver tid råde over 9 måneders opbevaringskapacitet for fast husdyrgødning, restvand, vaskevand, m.v.

Det skal til enhver tid på tilsynsmyndighedens forlangende kunne dokumenteres, at der er den nødvendige kapacitet.

10. Affald

Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald skal opsamles i en container beregnet til formålet.

Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares under tag.

Klinisk risikoaffald som kanyler, hætteglas og lignende skal opbevares i en engangsplastspand, beregnet til formålet.

Ikke-genanvendeligt PVC-affald skal frasorteres og opbevares under tag.
Ikke-genanvendeligt farligt affald skal opbevares under tag i separate, egnede beholdere.

Alt olieaffald skal opbevares i tromler eller andre egnede beholdere, der er placeret indendørs, på tæt gulv uden afløb i nærheden.

Affaldsoplaget skal være placeret på en sådan måde at et eventuelt spild ikke kan løbe i afløb, ud ad døre og porte, en utæt sokkel eller lignende.

Det skal sikres, at et eventuelt spild kan opsamles indendørs.

Anvendes der spildbakke eller opkant omkring oplaget, skal denne indrettes således, at indholdet fra den største beholder kan tilbageholdes.

11. Forebyggelse af forurening via afløb

Det skal sikres, at der ikke er risiko for forurening af vandmiljøet via overfladeafløb på husdyrbruget.

Foder, gødning, husdyr, olie, kemikalier og forurenende stoffer i øvrigt må derfor ikke oplagres, anvendes eller transporteres på en måde, der indebærer risiko for udledning af forurenende stoffer til overfladeafløb.

Overfladeafløb må ikke anvendes til bortskaffelse af nogen former for vaskevand eller restvand.

12. Driftens ophør

Ved husdyrbrugets fuldstændige ophør skal der ske oprydning og rengøring af alle stalde, opbevaringsanlæg og udendørs arealer.

Driftsherren skal orientere tilsynsmyndigheden senest to uger efter ophør.

Rørføringer skal tømmes for husdyrgødning og rengøres.

Husdyrgødning fjernes og vaskevand føres til husdyrbrugets opsamlingsbeholder og udbringes eller flyttes inden for en rimelig tid, dog senest inden for et år efter driftens ophør.

Olieoplag, kemikalier og affald som hidrører husdyrbrugets drift skal bortskaffes efter gældende regler og senest tre måneder efter driftens ophør.

1.4.1. Generel regel om effektiv rengøring

Bekendtgørelse nr. 443 af 26. april 2023, § 43 fastsætter et generelt krav for alle husdyrbrug omfattet af § 16a og § 16b om effektiv rengøring af ikke-produktionsarealer:

Husdyrbrug skal på et areal, hvor der kortvarigt er dyr, men som ikke medregnes som produktionsareal, [...], foretage effektiv rengøring efter endt ophold

1) senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene har adgang på arealet dagligt, og

2) senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene ikke dagligt har adgang på arealet.

1.5. Offentlighed og høring

For-offentlig høring

Det søgte projekt er offentliggjort på Lemvig Kommunes hjemmeside ved for-offentlig høring i perioden 3. marts 2023 til 31. marts 2023 og ved annoncering i Lokavisen i Lemvig.

Lemvig Kommune har ikke modtaget nogen henvendelser under den for-offentlige høring.

Høring af ansøger og interessenter

Kommunens forslag til miljøgodkendelse har været sendt i høring hos ejer, ansøger og ansøgers rådgiver.

Herefter er naboer inden for konsekvensradius (1.128,7 meter), interesseorganisationer og eventuelt andre berørte og borgere, som har anmodet om at blive hørt, orienteret om forslaget ved 30 dages høring. Følgende er hørt:

- Brogårdvej 36, 7650 Bøvlingbjerg
- Bækmarksbrovej 61A, 7660 Bækmarksbro
- Bækmarksbrovej 61B, 7660 Bækmarksbro
- Bækmarksbrovej 61C, 7660 Bækmarksbro
- Bækmarksbrovej 65, 7660 Bækmarksbro
- Bækmarksbrovej 65B, 7660 Bækmarksbro
- Bækmarksbrovej 67, 7660 Bækmarksbro
- Bækmarksbrovej 69, 7660 Bækmarksbro
- Bækmarksbrovej 70, 7660 Bækmarksbro
- Bækmarksbrovej 71, 7660 Bækmarksbro
- Bækmarksbrovej 72, 7660 Bækmarksbro
- Bækmarksbrovej 73, 7660 Bækmarksbro
- Bækmarksbrovej 74, 7660 Bækmarksbro
- Bækmarksbrovej 77, 7650 Bøvlingbjerg
- Bækmarksbrovej 79, 7650 Bøvlingbjerg
- Bækmarksbrovej 80, 7650 Bøvlingbjerg
- Bækmarksbrovej 80, 7650 Bøvlingbjerg
- Bækmarksbrovej 81, 7650 Bøvlingbjerg
- Bækmarksbrovej 82, 7650 Bøvlingbjerg
- Bækmarksbrovej 83, 7650 Bøvlingbjerg

- Bækmarksbrovej 85A, 7650 Bøvlingbjerg
- Bækmarksbrovej 85B, 7650 Bøvlingbjerg
- Bækmarksbrovej 86, 7650 Bøvlingbjerg
- Bækmarksbrovej 88, 7650 Bøvlingbjerg
- Bækmarksbrovej 94, 7650 Bøvlingbjerg
- Bøvling Fjordvej 53, 7650 Bøvlingbjerg
- Sandmandsgårdvej 13, 7650 Bøvlingbjerg
- Sandmandsgårdvej 14, 7650 Bøvlingbjerg
- Sandmandsgårdvej 15, 7650 Bøvlingbjerg
- Sandmandsgårdvej 6, 7650 Bøvlingbjerg
- Sinkbækvej 48, 7660 Bækmarksbro
- Sinkbækvej 49, 7660 Bækmarksbro
- Tangsøvej 12, 7650 Bøvlingbjerg
- Tangsøvej 13, 7650 Bøvlingbjerg
- Tangsøvej 8, 7650 Bøvlingbjerg
- Ulfundvej 10, 7650 Bøvlingbjerg
- Ulfundvej 13, 7650 Bøvlingbjerg
- Ulfundvej 17, 7650 Bøvlingbjerg
- Ulfundvej 19, 7650 Bøvlingbjerg
- Ulfundvej 22, 7650 Bøvlingbjerg
- Ulfundvej 24, 7650 Bøvlingbjerg
- Ulfundvej 25, 7660 Bækmarksbro
- Ulfundvej 6, 7650 Bøvlingbjerg
- Ulfundvej 7, 7650 Bøvlingbjerg
- Ulfundvej 9, 7650 Bøvlingbjerg
- Danmarks Naturfredningsforening, dnlemvig-sager@dn.dk
- Holstebro Museum, mette.klingenberg@holstebro-museum.dk

Lemvig Kommune har ikke modtaget indsigelser mod projektet i forbindelse med nabohearingen.

Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres på Lemvig Kommunes hjemmeside, www.lemvig.dk den 29. september 2023 og ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig. Følgende er orienteret om afgørelsen:

- Bækmarksbrovej 87, 7650 Bøvlingbjerg
- Bækmarksbrovej 95, 7650 Bøvlingbjerg
- Kolding Herreds Landbrugsforening, lea@khl.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Nord, tnord@stps.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dnlemvig-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Vestjylland, lemvig@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Friluftsrådet LimfjordSyd, limfjordsyd@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@ae.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Fritidsfiskerforbund, teamstr@gmail.com
- Aktive Fritidsfiskere i Danmark, afid@aktivefritidsfiskere.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Miljø- og naturforeningen Klosterhedens venner, goldengirl@mail.dk
- Foreningen Greenpeace Danmark, info.dk@greenpeace.org

1.6. Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af klageberettigede efter Husdyrbruglovens §§ 84-87, samt følgende;

- Ejer af Bækmarksbrovej 87, 7660 Bækmarksbro
- Enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald.

Klagefristen udløber den 27. oktober 2023.

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver meddelt, jævnfør Husdyrbruglovens § 90.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af <https://kpo.naevneneshus.dk/>. Du logger typisk på med Nem-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privat betale et gebyr på kr. 900 og som organisation, forening eller virksomhed kr. 1.800. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Hvis afgørelsen påklages, får ansøger besked. Klage over en godkendelse efter § 16a har ikke opsættende virkning medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet jf. § 81 i Husdyrbrugloven. Det betyder, at hvis eventuelt byggeri påbegyndes og en sag påklages kan Miljø- og Fødevarerklagenævnet sætte byggeriet i stå eller kræve nedrivning for ansøgers regning.

2. Generelle forhold

2.1. Meddelelesespligt

Inden enhver ændring, etablering eller udvidelse af produktionsareal, dyreart eller dyretype og inden etablering af fast placerede husdyranlæg, gødningsopbevaringsanlæg, m. v., skal der indgives forhåndsansøgning til Lemvig Kommune, jævnfør Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 25 (BEK nr. 2243 af 29. nov. 2021).

Ændringer og udvidelser af husdyrbruget, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet må ikke foretages uden Lemvig Kommunes forudgående godkendelse.

2.2. Frist for udnyttelse og kontinuitetsbrud

Det godkendes, at der kan etableres to nye kyllingehuse med verandaer og fire nye fodersiloer, og at husdyrbruget reguleres efter stipladsmodellen.

Afgørelsen anses for at være taget helt eller delvist i brug når byggeriet er påbegyndt, eller der er indgået bindende kontrakter for byggeriets udførelse.

Hvis godkendelsen efter ibrugtagning ikke udnyttes i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, der ikke har været udnyttet (kontinuitetsbrud). Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt.

Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Fristen for at tage godkendelsen i brug er 6 år fra datoen for den offentlige annoncering af afgørelsen.

2.3. Revurdering og retsbeskyttelse

Kommunalbestyrelsen skal tage en godkendelse af et IE-husdyrbrug op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 39 i Husdyrbrugloven, når EU-Kommissionen i EU-Tidende har offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter omfattet af § 16a, stk. 2, nr. 3, i Husdyrbrugloven.

Kommunalbestyrelsen skal tage godkendelsen op til revurdering uanset § 40, stk. 1 i Husdyrbrugloven. Revurderingen skal omfatte alle vilkår i godkendelsen.

Ifølge § 40 stk. 1 i Husdyrbrugloven må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 39 før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse, jævnfør altså ovenstående undtagelse.

Tilsynsmyndigheden skal dog, jævnfør Husdyrbruglovens § 40, stk. 2, tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 39, hvis

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,

- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jævnfør § 44, stk. 4 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog, som nævnt herover, foretages når der er forløbet 8 år.

Jævnfør § 41 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug skal miljøgodkendelsen desuden revurderes, så husdyrbruget kan overholde ajourførte vilkår senest 4 år efter offentliggørelse af nye BAT-konklusioner.

Det er planlagt at foretage den første revurdering af denne godkendelse i 2031, medmindre der forinden offentliggøres BAT-konklusioner.

Miljøteknisk vurdering

3. Miljøteknisk vurdering

I dette kapitel begrundes afgørelsens vilkår i afsnit 1.4. Vurderingerne, der ligger til grund for de stillede vilkår er i vid udstrækning baseret på miljøkonsekvensrapporten, som indeholder en uddybende miljøteknisk beskrivelse af projektet.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 1 i denne afgørelse.

3.1. Lokalisering

Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 omfatter forbudszoner, hvor det ikke er tilladt at etablere, udvide og ændre husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på en måde, der medfører forøget forurening. Kravene i §§ 6 og 8 gælder desuden ensilageopbevaringsanlæg.

For nye anlæg til flydende husdyrgødning (gyllebeholdere) gælder et skærpet afstandskrav på 100 meter til åbne vandløb og søer større end 100 m², hvor øvrige husdyranlæg og opbevaringsanlæg er omfattet af et afstandskrav på 15 meter, som også gælder for dræn.

Øvrige driftsbygninger, fx maskinhuse, halm- og foderlader er omfattet af afstandskrav i § 6, dog undtaget afstandskravet om 50 meter til lokalplanlagte områder og byzoner.

Stalde, der fortsætter i uændret drift, er ikke omfattet af afstandskravene.

Anlæggets placering i forhold til afstandskravene i Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 fremgår af nedenstående tabel.

Afstande er opmålt på ortofoto (luftfoto) fra nærmeste hjørne af projekterede husdyr- eller gødningsopbevaringsanlæg.

Afstand til	Afstand målt	Afstandskrav jf. Husdyrbrugloven
§ 6 (nabobeboelser og boligområder)		
Nabobeboelse		
Ulfsvendvej 9	196 m	50 m
Bækmarksbrovej 77	364 m	
Bækmarksbrovej 79	329 m	
Lokalplanområde til boligformål, mv.		
Blandet bolig og erhvervsområde ved Bøvlingbjerg, LP 100	2.189 m	50 m
Byzone/sommerhusområde		
Byzone ved Bøvlingbjerg	2.189 m	50 m

§ 7 (ammoniakfølsom natur)		
Kategori 1- eller 2-natur Kat. 1 overdrev mod sydøst	1 km	10 meter
§ 8 (skel, vandforsyning, vandmiljø, veje, levnedsmiddelvirksomhed og bolig)		
Naboskel matrikel nr. 5g, Brørup By, Brørup	30,1 m	30 m
Ikke-almene vandforsyningsanlæg DGU 63.1091 (markvanding) DGU 63.1188 (vandforsyning)	41 m 61 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg Bækmarksbro Vandværk	> 3 km	50 m
Vandløb (inkl. dræn)	27 m Evt. mark- dræn inden for 15 m vil blive omlagt ifm. byggeri	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej Indkørsel til Bækmarksbrovej 85B	447 m	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	> 1.000 m	25 m
Beboelse på samme ejendom	68 m	15 m

Alle afstandskrav i Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 vurderes at være overholdt.

3.2. Landskab og planforhold

3.2.1. Landskabsvurdering

Kærside ligger sydvest for Brandborg mellem Bøvlingbjerg og Bækmarksbro i landskabskarakterområdet Bækmarksbro Hedeslette med landskabskarakterområde Nissum Fjord nær mod syd.

Landskabet omkring Kærside opleves i en middelstor skala, afbrudt af regelmæssige læhegn og sporadiske beplantninger, ofte i tilknytning til ejendomme. Den flade og udstrakte hedeslette er markant og opleves tydeligt ad Bækmarksbrovej mellem Bøvlingbjerg og Bækmarksbro.

Der er ikke særlige landskabelige eller kulturhistoriske værdier eller interesser knyttet til området, og landskabet og geologien er ikke i særlig grad sårbart for almindeligt landbrugsbyggeri. Der er adskillige store husdyrbrug nær Brandborg og disse fyldige bygningsmasser med omkringliggende dyrkede marker giver et stærkt præg af intensiv landbrugsdrift.

Mod syd ændrer landskabet gradvist karakter. Søerne Tangsø og Indfjordens vidtstrakte vandflader, som omgives af brede partier af moser og enge, skaber værdifulde og oplevelsesrige landskabsområder med et varierende fugle-, plante og dyreliv.

Det søgte projekt indebærer etablering af to nye kyllingehuse med verandaer, samt opsætning af fire fodersiloer. Nybyggeriet placeres i tilknytning til eksisterende bygninger og vil blive opført i afdæmpede farver og ikke-reflekterende materialer.

Landskabsvurderingen er udført på grundlag af Lemvig Kommunes landskabskarakteranalyse fra 2013/14 og en konkret landskabsvurdering.

Landskab og geologi

Bækmarksbrovej sætter et teknisk præg på det lokale landskab, som yderligere underbygges af vindmøller, som ses i alle retninger og afstande.

Områdets infrastruktur og tekniske anlæg, de store husdyrbrug og store dyrkede marker, samt Bækmarksbro og Bøvlingbjerg by vidner om et område, domineret af menneskets indflydelse og kontrol. Landskabet opleves stærkt sammensat og i en forholdsvis begrænset skala, hvor de tekniske anlæg, bygninger og de spredte beplantninger og langstrakte læhegn bremser det frie udsyn.

Almindelig landbrugsdrift og de tilhørende bygningskomplekser ses i det perspektiv som en hjemmehørende del af landskabet.

Projektets indvirkning på de landskabelige værdier

Den nuværende bygningsmasse med stalld, lade, maskinhus, stuehus og møddingsplads udgør cirka 1.620 m².

Den projekterede udvidelse består af to nye stalde, hver på 3.100 m², to nye verandaer, hver på 600 m² og fire fodersiloer. Eksisterende bygninger indrettes til opbevaring af maskiner m.v.

Møddingspladsen fjernes og det samlede bebyggede areal forøges fra cirka 1.620 m² til cirka 8.720 m².

I bilag 3 ses fotos med indsigt til Kærside fra forskellige retninger.

Projektet afskærmes af de nuværende læhegn og beplantninger i det omgivende landskab. Enkelte træer i læhegnet nord for projektlokaliseringen (mellem Bækmarksbrovej 87 og 85B) er gået ud, og der skal her etableres nye træer, så indsigten til staldanlægget skærmes fra grusvejen (Bækmarksbrovej).

Terrænet omkring byggefeltet er relativt jævnt og varierer kun omkring en meter fra 4,5 meter o. h. til 5,5 meter o. h. i en radius af cirka 100 meter.

Ved besigtigelse af projektlokaliteten er det konstateret, at projektet ikke påvirker særligt værdifulde landskaber eller landskabsrum. Set fra alle retninger er indsigten til de bagvedliggende landskaber skærmet af beplantninger og det er derfor ikke muligt at se eventuelle bagvedliggende landskaber.

De landskabelige interesser, der knytter sig til Tangsø og Indfjorden påvirkes ikke af projektet, da beplantninger adskiller områderne og projektlokaliteten i to landskabsrum uden væsentlig indbyrdes sammenhæng.

Særligt de mange læhegn mellem projekt og Tangsø og Indfjorden fragmenterer landskabet og landskabsoplevelsen.

Forholdet til kommuneplan 2021-33

Projektlokaliteten er lokaliseret uden for landskabelige interesseområder og særlig værdifulde landbrugsområder, jævnfør udpegningen i Lemvig Kommuneplan 2021-33.

Den overordnede målsætning i kommuneplanen er dels at bevare og udvikle karakteristiske landskaber af høj kvalitet, dels at finde balance mellem at beskytte og benytte landskaberne.

Det fremgår af planen: *I landskaberne skal en række til tider modstridende interesser forenes: Landbrug, naturbeskyttelse, drikkevand- og råstofindvinding, adgang til naturen samt dyrkelse af fritidsinteresser.*

Det følger samtidig af den generelle lovgivning om planlægning i det åbne land, at erhvervs-mæssigt nødvendigt byggeri på landbrugsejendomme i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse som udgangspunkt skal tillades, eventuelt med krav om afskærmende beplantning.

Samlet vurdering

Det søgte projekt vurderes ikke at have et omfang, som vil ændre væsentligt på oplevelsen af landskabet.

Det vurderes, at projektet ved den søgte placering ikke vil påvirke indsigten til det landskabeligt værdifulde Tangsø og Indfjorden. Både på grund af beplantninger, men også adskillige læhegn i området.

Det projekterede byggeri påvirker ikke indsigten til særligt oplevelsesrige landskaber eller særlige geologiske landskabselementer.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at det projekterede byggeri opføres som ansøgt med den valgte placering, udformning og dimensionering.

Lemvig Kommune stiller desuden vilkår om, at dele af den nuværende beplantning på ejendommen skal styrkes, bevares og vedligeholdes, så det nuværende

landskabsudtryk i vidt omfang bevares og så fremtoningen af den projekterede bygningsmasse dæmpes og sløres.

Samlet set vurderes projektet herefter ikke i væsentlig grad at forstyrre landskabet eller geologiske formationer i området.

3.2.2. Tilknytning til eksisterende bygningsmasse

De to nye stalde med verandaer er søgt placeret cirka 25 meter vest for den eksisterende stald på ejendommen. De fire nye fodersiloer er søgt placeret ved de to nye staldes østlige ende.

Det fastholdes i vilkår, at stalde og siloer etableres som ansøgt. Den ansøgte placering ses i bilag 1.

Det projekterede staldanlæg vil fremstå voluminøs og dominerende på ejendommen i forhold til eksisterende bygningsmasse. For at dæmpe staldanlæggets udtryk i landskabet stilles der vilkår om, at eksisterende læhegn omkring ejendommen opretholdes.

3.2.3. Erhvervmæssig nødvendighed

Der har ikke været dyr på ejendommen inden for de seneste 3 år, men der har været kødkvæg på ejendommen frem til juni 2018. Det søgte projekt indebærer, at der opføres to nye kyllingehuse med verandaer vest for eksisterende bygningsmasse på ejendommen.

Udviklingen af en landbrugsejendom, herunder også større udvidelser og omlægning til en anden produktionsform, anses for erhvervmæssigt nødvendigt.

Ansøger driver en slagtekyllingeproduktion på ejendommen Bækmarksbrovej 95, men der vil ikke være produktionsmæssig sammenhæng mellem de to ejendomme.

Det søgte projekt på Kærside rummer 7.400 m² produktionsareal til slagtekyllinger.

Jævnfør Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36 skal kommunen stille vilkår, der sikrer, at projektet ikke medfører en væsentlig påvirkning af miljøet, herunder de landskabelige forhold.

I landskabsvurderingen vurderer Lemvig Kommune, at der skal stilles vilkår om at styrke, bevare og vedligeholde eksisterende læhegn og beplantninger. Dette fastholdes i vilkår.

Det vurderes herved, projektet kan realiseres uden en væsentlig landskabelig påvirkning.

3.2.4. Bygge- og beskyttelseslinjer

Projektet er uden for å- og sø-beskyttelseslinjer, skovbyggelinjer, strand- og klitbeskyttelseslinjer, kirkebyggelinjer og fortidsmindebeskyttelseslinjer.

Projektet ligger i kystnærhedszonen, der strækker sig cirka 3 km ind i landet fra landets kystlinjer. Kystnærhedszonen skal søges friholdt for bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængige af nærhed til kysten. Hovedsigtet er, at de åbne kyster

fortsat kan udgøre en væsentlig naturværdi og landskabelig værdi. Erhvervmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri er dog undtaget kystnærhedszonens bestemmelser.

3.2.5. Kulturhistorie og fortidsminder

Kærside ligger i et område uden særlige fortidsminder og kulturhistoriske elementer. Indenfor en radius af cirka 500 meter af projektlokaliseringen er der kun nogle mindre enkeltfund fra stenalderen.

Høje målebordsblade viser, at området i perioden 1842 – 1899 hovedsageligt bestod af eng og hede. Kærside var dengang ikke opført, og der knytter sig derfor ikke nogen længere historie til ejendommen.

Det anbefales, at ansøger kontakter Holstebro Museum forud for byggeprocessen.

Læs mere på Holstebro Museums hjemmeside:

<https://kulmus.dk/forside/arkaeologi/skal-du-bygge-2/>

3.2.6. Alternativer og 0-alternativet

Ansøgers beskrivelse af alternativer og 0-alternativet fremgår af miljøkonsekvensrapportens side 23.

En ansøgning om § 16a-godkendelse af et IE-husdyrbrug skal indeholde en beskrivelse af de rimelige alternativer (f.eks. vedrørende projektets udformning, teknologi, placering, dimensioner og størrelsesorden), som bygherren har undersøgt, og som er relevante for det fremlagte projekt og dets særlige karakteristika, og angivelse af hovedårsagerne til det trufne valg, herunder en sammenligning af miljøpåvirkningerne.

De væsentlige mulige alternative løsninger kan være en anden placering eller udseende, en anden sammensætning af husdyrholdet eller andre adgangsforhold.

Lemvig Kommune konstaterer, at ansøger har beskrevet alternativer med hensyn til valg af projektets placering, herunder både placering på Kærside og placering på ansøgers hovedejendom med husdyrproduktion. Placering på hovedejendommen, samt to andre ejendomme, er fravalgt, idet genekriterierne for lugt ikke vil kunne overholdes. På Kærside er der som alternativ til øst-vest vendte stalde, overvejet nord-syd vendte stalde.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag C, pkt. 3 om væsentlige alternativer vurderes heraf at være opfyldt.

3.3. Dyrehold, staldanlæg og management

Der søges godkendelse til etablering af to nye stalde til slagtekyllinger efter den nye husdyrregulering, ”stipladsmodellen”. Projektet indebærer, at der anvendes varmevekslere i de to nye stalde.

Projektet er nærmere beskrevet i miljøkonsekvensrapporten i bilag 1.

Lemvig Kommune vurderer ud fra miljøkonsekvensrapporten, at det søgte projekt anvender den bedste tilgængelige teknik ved indretning og drift af staldanlægget.

Projektets teknologier til ammoniakreduktion

Varmeveksler fra Rokkedahl Energi

Varmeveksler er godkendt af Miljøstyrelsen og optaget på Teknologilisten,

<https://mst.dk/erhverv/landbrug/teknologilisten/>

MELT-indstilling til varmevekslere fra Rokkedahl ses i bilag 9.

Lemvig Kommune vurderer, at den søgte reduktionseffekt på henholdsvis 27 og 28 % er opnåelig ved varmevekslere, da teknologien er godkendt til en reduktionseffekt på op til 30 % i forhold til stalde uden varmevekslere.

Anvendelse af varmevekslere fastholdes i vilkår.

Miljøledelse

Staldanlægget godkendes til over 40.000 stipladser til slagtekyllinger og der er herved tale om et IE-husdyrbrug, omfattet af Husdyrbruglovens § 16a, stk. 2, pkt. 3. IE-brug skal indføre og vedligeholde et miljøledelsessystem.

Systemet skal indeholde en miljøpolitik, konkrete miljømål, handleplaner, løbende evaluering og dokumentation for husdyrbrugets miljøpræstation.

Kommunen udfører kontrol med husdyrbrugets miljøledelsessystem ved miljøtilsyn.

3.3.1. Produktionsareal

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens Bilag 1 C definerer et produktionsareal:

Produktionsareal [...] omfatter alene det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, dvs. areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lign.

Servicerum, gangarealer m.v., og stadsdannelser, arealer med nakkebomme, foderautomater, krybber, foderborde m.v., hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsafsætning, medregnes således ikke.

Det samlede produktionsareal udgør 7.400 m² på fast gulv.

Der stilles vilkår om det søgte produktionsareal og gulvtype, så forudsætningerne for lugt- og ammoniakberegningerne i den digitale ansøgning fastholdes.

3.3.2. Emissionsgrænseværdi for bedste tilgængelige teknik (BAT)

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 25 om anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) fastsætter et krav om maksimal ammoniakemission fra det søgte projekt.

Kravet for projektet er i den digitale ansøgning, skema 209 783 beregnet til 4.218 kg N/år. Den faktiske emission er beregnet til 4.214 kg N/år ved brug af varmevekslere fra Rokkedahl.

Virkemiddel til at opfylde BAT-kravet er varmevekslere fra Rokkedahl. De valgte virkemidler fastholdes i afgørelsens vilkår. Effekten af varmevekslere i de to stalde er en ammoniakreduktion på henholdsvis 28 % i stald 1 og 27 % i stald 2, hvilket svare til en reduktion på 1.159,95 kg N/år i forhold til stalde uden varmevekslere.

Lemvig Kommune konstaterer, at det søgte projekt lever op til Husdyrbruglovens emissionsgrænseværdi for BAT.

3.4. Gener

3.4.1. Lugt

Husdyrbrugloven indeholder lugtbeskyttelsesniveauer for tre områdetyper:

- Byzone og sommerhusområde (5 OU/1 LE)
- Samlet bebyggelse og lokalplanlagte områder til boliger, offentlige og rekreative formål, mv. (7 OU/3 LE)
- Enkeltbeboelser i det åbne land (15 OU/10 LE)

Landbrugsejendomme er ikke omfattet af Husdyrbruglovens lugtbeskyttelsesniveau.

Lugtemissionen fra staldanlægget beregnes i det digitale ansøgningsystem, <https://husdyrgodkendelse.dk>.

Lugtemissionen fastsættes på baggrund af produktionsarealets størrelse, staldsystemer og dyretyper. Lugtreducerende teknologier (luftrensning, hyppig udslusning af gylle og gyllekøling) kan desuden indgå i beregningen.

Lugtemissionen omregnes i ansøgningssystemet til geneafstande for de tre områdetyper. Når geneafstandene er overholdt, vil lugtbeskyttelsesniveauet ved normale driftsforhold også være overholdt.

Der beregnes geneafstande dels efter "NY model", der anvender lugtkoncentrationsenheden Odour Units (OU) og "FMK-model", der anvender enheden LugtEnheder (LE). Den model, som giver den længste geneafstand, er gældende.

Ved omregningen fra lugtemission til geneafstand inddrages den konkrete beliggenhed. For områdetyper, som har staldanlægget liggende i nordlig retning inden for vinkeludstrækningen 300° - 60° ud fra området, reduceres geneafstanden med 5, 10 og 20 % for henholdsvis byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse/lokalplanlagt område og enkelt beboelse.

De nærmeste enkeltbeboelser er udpeget på kort i bilag 5.

Det ønskes grundlæggende at friholde byzoner for lugtgener, hvilket medfører et afstandskrav, som skal sikre, at staldlugt kun undtagelsesvist opleves i byzonen.

Landzonen betragtes som landbrugets erhvervsområde, og derfor er lugtbeskyttelsesniveauet for lokalplanlagte områder i landzonen, samlede bebyggelser og enkelt beboelser mindre restriktivt og tillader, at der i perioder kan opleves mærkbar lugt fra staldanlæg.

Der er dog et skærpet beskyttelsesniveau for samlede bebyggelser og lokalplanlagte områder i landzone med boligformål, offentlige eller rekreative formål, mv, som ofte kan være landsbysamfund med institutioner og større boligområder.

Geneafstande til de enkelte områdetyper og de målte afstande for det søgte projekt fremgår af nedenstående tabel. Alle geneafstande er efter "NY model".

Geneafstand og faktisk afstand måles fra staldanlæggets vægtede lugtcentrum og til nærmeste hushjørne for beboelser i landzone og til nærmeste punkt i byzone, sommerhusområde og lokalplanlagt område.

Områdetype	Geneafstand	Målt afstand
Enkelt beboelse		
Bækmarksbrovej 77	414,3 meter	433,5 meter
Bækmarksbrovej 85B	414,3 meter	464,5 meter
Samlet bebyggelse/lokalplanlagt område		
Bækmarksbrovej 73, Brandborg	798 meter	1.139,2 meter
Byzone/sommerhusområde		
Brørup By, Bøvling	1.128,7 meter	2.092,8 meter

Beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt til alle områdetyper.

Lugtemissionsberegningerne i skema 209 783 er baseret på lugtemissionstal fra stalde, som forudsætter at der er gode staldhygiejniske forhold, herunder at der udføres jævnlig og effektiv rengøring af alle staldafsnit.

Lemvig Kommune stiller derfor vilkår om, at hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes, så lugtgener begrænses mest muligt.

Vilkåret indebærer at stalde og ventilationsanlæg skal rengøres efter hvert hold slagtekyllinger.

Det søgte projekt vurderes herefter ikke at give anledning til væsentlige lugtgener for de omkringboende.

3.4.2. Støj

Lemvig Kommune skal sikre, at det søgte projekt ikke vil have væsentlig virkning på miljøet og stiller derfor vilkår om maksimalt tilladte støjniveauer ved nabobeboelser.

Husdyrbruget er beliggende i det åbne land med god afstand til samlede bebyggelser, byzoner og andre mere støjfølsomme områder. Støjgrænseværdier fastsættes derfor ved støjgrænserne for områdetype 3, jævnfør Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder:

<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/1984/87-503-5287-4/pdf/87-503-5287-4.pdf>.

Støjkvilkåret skal overholdes både i og ved nabobeboelser og på udendørs opholdsarealer.

Ansøger har beskrevet støjklender i miljøkonsekvensrapporten, bilag 1, afsnit 3.8.1.

Støjklender på ejendommen vurderes hovedsageligt at være ved indblæsning af foder, ventilation og levering/afhentning af kyllinger.

Den nærmeste naboejendom er Ulfsvendvej 9, som ligger med beboelse eller opholdsarealer ind til cirka 160 meter fra de nærmeste arbejdsområder på Kærside, hvorfra der kan forventes støjende aktiviteter.

Under idealforhold falder støjniveauet til en fjerdedel, når afstanden til kilden fordobles.

Ved idealforhold vil lydniveauet i en afstand af cirka 160 meter fra kilden være reduceret med cirka 56 dB(A). "Hårde" og "bløde" overflader vil reflektere og absorbere lyden. En murstensvæg kan reflektere og forstærke lyd, mens et læhegn vil absorbere og dæmpe lydens udbredelse.

For at overholde et krav om maksimalt 40 dB(A) i nattetimer (kl. 22 – 7) i en afstand af 160 meter, bør støjkilder på anlægget i nattetimer som udgangspunkt ikke overstige 96 dB(A).

Der forventes ikke aktiviteter på husdyrbruget, som overstiger 96 dB(A).

Indgår der berettigede støjklager, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at udføre akkrediterede støjmålinger, samt om nødvendigt påbyde støjdæpende tiltag, fx støjvolde eller anden placering af støjkilder eller krav om at særligt støjende aktiviteter skal udføres i bestemte tidsrum.

3.4.3. Lys

Der skal anvendes energieffektiv belysning på husdyrbruget, jævnfør § 47 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

I kyllingestalde er der ingen vinduer, ligesom der heller ikke er lysplader i taget. Der vil blive etableret udendørs belysning ved staldenes forplads. Der vil blive monteret bevægelsessensor på udvendig belysning.

Ved at bevare eksisterende læhegn som fastholdt i vilkår, vurderes det, at der i tilstrækkelig grad afskærmes for fjernvirkninger af ejendommens lyskilder.

3.4.4. Fluer og skadedyr

Ved en almindelig forebyggende indsats, vurderes naboer ikke at blive berørt af fluer og skadedyr fra husdyrbruget. Lemvig Kommune stiller derfor vilkår om, at der udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen for at sikre en tilstrækkelig og effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på husdyrbruget.

Der stilles desuden vilkår om at husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes, for at medvirke til at forebygge fluer og skadedyr.

3.4.5. Støv

IE-husdyrbrug skal reducere støv fra staldanlæg, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 48.

Husdyrbrugets daglige drift vurderes ikke at indebære aktiviteter, som medfører støv uden for ejendommen. Det vurderes, at der ved det generelle krav i § 48 ikke er behov for særskilte støvreducerende vilkår.

3.4.6. Transport

Ansøger har beskrevet transporter i miljøkonsekvensrapporten i bilag 1, afsnit 3.8.5.

Lemvig Kommune vurderer, at de beskrevne transporter til og fra ejendommen er inden for, hvad der normalt må forventes fra husdyrbrug af den søgte størrelse.

Transporter som beskrevet i miljøkonsekvensrapporten vurderes ikke at give anledning til væsentlige virkning på omgivelserne i form af gener fra støj, støv, lugt og rystelser.

Der henvises til god landmandspraksis: at transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at transporter planlægges, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Færdsel på offentlig vej reguleres i Færdselsloven og håndhæves af politiet.

3.5. Forurening

3.5.1. Spildevand herunder regnvand

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at tagvand fra de eksisterende bygninger ledes til dræn. Tagvand fra nye bygninger etableres uden tagrender og der etableres stenkister langs bygningerne.

Krav om tilladelse til nedsivning eller udledning af tag- og overfladevand

Som følge af det projekterede nybyggeri skal der søges en tilladelse til udledning af tag- og overfladevand efter Spildevandsbekendtgørelsens § 28, uanset om der afledes til dræn eller om der sker nedsivning på matriklen.

Udlednings- eller nedsivningstilladelse skal søges via www.bygogmiljoe.dk.

Nærmere vejledning om udledningstilladelser fås hos Lemvig Kommune,

<https://lemvig.dk/erhverv/natur-og-miljoe/tagvand-og-overfladevand>.

For at forebygge forurening som følge af utilsigtede spild stilles der vilkår om forbud mod oplag, anvendelse eller transport af foder, dyr, gødning, olie eller kemikalier ved overfladeafløb.

Der stilles desuden vilkår om, at afløb ikke må anvendes til bortskaffelse af nogen former for restvand eller vaskevand.

Vilkår mod oplag og bortskaffelse af vaskevand og restvand omfatter alle overfladeafløb på husdyrbruget, som ikke fører til gyllesystem eller andre opsamlingsbeholdere.

Lemvig Kommune vurderer, at håndtering af overfladevand og spildevand er tilfredsstillende ved overholdelse af de generelle regler for spildevandshåndtering, herunder også husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om opsamling, opbevaring og håndtering af vaskevand, restvand, m.v.

Lemvig Kommune vurderer husdyrbrugets håndtering af spildevand og indretning af afløb, mv. ved tilsyn.

3.5.2. Husdyrgødning, restvand og foder

Husdyrgødningsbekendtgørelsen stiller et generelt krav om, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til flydende og fast husdyrgødning på husdyrbrug, samt at husdyrgødning generelt opbevares forsvarligt i tekniske anlæg indrettet til formålet.

Den husdyrgødning der produceres, er i form af fast gødning. Alt husdyrgødning afsættes på egne arealer eller alternativt til biogas eller via gylleaftaler.

Opbevaring af fast husdyrgødning i markstak

Lemvig Kommune vurderer generelt, at det er bedste tilgængelige teknik at fast husdyrgødning opbevares på en møddingsplads eller afsættes direkte til biogasanlæg, og at det generelt bør tilstræbes at undgå og minimere brugen af markstakke.

Det er tilladt at etablere markstakke med husdyrgødningsbaseret kompost på de betingelser, som følger af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 14. For at sikre, at markstakke etableres på tilfredsstillende vis, stiller Lemvig Kommune vilkår om egenkontrol med markstak.

Det er blandt andet et generelt krav, at der føres årlig optegnelse over oplaget, herunder oplysninger om oplagringsperiode og oplagets placering. Optegnelserne skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med kontrol. Lemvig Kommune vurderer, at en del af dette krav kan opfyldes ved som egenkontrol at tage fotos af nyetablerede markstakke før og efter, at de overdækkes og indsende disse fotos til Lemvig Kommune.

Fotos før overdækningen kan vise, om den faste gødning er homogen og kompostlignende. Fotos efter overdækningen kan vise, at overdækningen er tætslutende og sikrer mod indsvivende regnvand.

Denne procedure betragtes som en specifik udmøntning af den generelle regel og derved en skærpe. Proceduren formuleres derfor som et vilkår.

Ved at orientere kommunen allerede i forbindelse med etableringen af markstakken, har tilsynsmyndigheden mulighed for at vurdere, om en markstak opfylder § 14.

Unødige miljøpåvirkninger undgås, og proceduren vurderes i øvrigt ikke at være tids- eller omkostningskrævende ud over de ressourcer, der alligevel skal afsættes til at opfylde det generelle krav om optegnelse af markstakke.

Det bemærkes, at fotos skal suppleres med oplysninger om oplagringsperiode og oplagets placering (fx på luftfoto eller ved GPS-koordinater), for at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens § 14.

Ved at opfylde vilkår om egenkontrol med markstakke, samt husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser, vurderes opbevaring af fast husdyrgødning på husdyrbruget at ske ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Foder og foderoplæg

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 51 stiller generelle fodringskrav, som har til hensigt at reducere de udskilte mængder kvælstof og fosfor fra dyreholdet.

EU's foderhygiejneforordning stiller herudover en række generelle krav om stald- og fodringsudstyr, herunder forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr, rengøring af foderoplæg, anvendelse af friske foderstoffer og råvarer, opbevaringsforhold,

foderanlæg og fodring, herunder rengøring af maskiner, vandkvalitet og uddannelse af personale.

Fødevarestyrelsen er myndighed for reglerne i foderhygiejneforordningen.

Det vurderes, at der ikke er behov for særskilte vilkår til opbevaring eller håndtering af foder, under forudsætning af, at de generelle regler efterleves.

3.5.3. Affald

Lemvig Kommune stiller vilkår om håndtering og opbevaring af affald på husdyrbruget. Vilkåret omfatter også oplag af farligt affald herunder eventuelle oplag af spildolie og pesticidrester i relation til markdrift.

Vilkåret har til formål at sikre, at der ikke sker forurening som følge af uhensigtsmæssig håndtering eller opbevaring af affald.

Lemvig Kommune gennemgår i øvrigt husdyrbrugets affaldsproduktion og -håndtering ved miljøtilsyn.

Lemvig Kommune har udarbejdet en affaldsguide til erhverv:

<https://lemvig.dk/erhverv/natur-og-miljoe/affald>

Husdyrbruget er til enhver tid forpligtet til at efterleve gældende affaldsregulativer og Affaldsbekendtgørelsen, mv., også hvor disse generelle regler er skærpende i forhold til godkendelsens vilkår.

3.5.4. Råvarer og hjælpestoffer

Ud fra miljøkonsekvensrapportens beskrivelser, vurderes husdyrbruget ikke at anvende råvarer og hjælpestoffer, som er ud over det normale i konventionel slagtesvineproduktion.

Basistilstandsrapport

Miljøministeriets generelle vurdering i bemærkningerne til § 1, nr. 7 i lovforslag nr. 88 af 22. februar 2012 er, at svinebrug ikke vil være omfattet af kravet i IE-direktivet om udarbejdelse af en basistilstandsrapport, da de ikke bruger, fremstiller eller frigiver relevante farlige stoffer. Natur- og Miljøklagenævnet har stadfæstet denne vurdering i nævnsafgørelse NMK-10-00988, hvor nævnet udtaler:

Det bemærkes i øvrigt, at der med ”relevante farlige stoffer” i godkendelsesbekendtgørelsens § 15¹ menes stoffer, der er af en karakter og mængde, som kan indebære en risiko for jord- eller grundvandsforurening. Svinebrug er ikke omfattet af pligten til basistilstandsrapport, idet de ikke bruger, fremstiller eller frigiver relevante farlige stoffer.

Husdyrgødning

Koncentrationen af farlige stoffer i husdyrgødningen er så lille, at gødning ikke kan anses for at være et farligt stof i direktivets forstand. Opbevaring af husdyrgødning kan dermed ikke udløse et krav om udarbejdelse af en basistilstandsrapport.

Andre aktiviteter

Bestemmelsens anvendelsesområde er begrænset til anvendelse, fremstilling eller frigivelse af farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen. Andre aktiviteter, der kan medføre en risiko for jord- eller grundvandsforurening udløser ikke

¹ Bekendtgørelse nr. 2080 af 15. november 2021 om godkendelse af listevirksomhed

krav om udarbejdelse af en basistilstandsrapport. En olietank med olie til brug for opvarmning af gårdens bygninger eller sprøjtegifte, der anvendes i planteproduktionen, udløser således ikke et krav om udarbejdelse af en basistilstandsrapport.

På ovenstående grundlag vurderer Lemvig Kommune, at husdyrbruget ikke er omfattet af reglerne om krav om udarbejdelse af basistilstandsrapport.

Hvis husdyrbruget ønsker at anvende, fremstille eller frigive farlige stoffer, forudsætter det, at der udarbejdes en basistilstandsrapport, som godkendes af Lemvig Kommune.

Husdyrbruget vurderes ved de stillede vilkår at kunne drives uden risiko for forurening af jord og grundvand.

3.5.5. Driftsforstyrrelser eller uheld

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 43 indeholder et generelt krav for IE-husdyrbrug om at oplære personale i relevant lovgivning, transport og udbringning af husdyrgødning, planlægning af aktiviteter, beredskabsplanlægning og -styring og reparation og vedligehold af udstyr.

Oplæringsmateriale til personalet skal kunne fremvises ved tilsyn.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 44 indeholder et generelt krav for IE-husdyrbrug om at udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligehold. Husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller.

Der er også krav om at IE-brug udarbejder en beredskabsplan. Der er udarbejdet en beredskabsplan for staldanlægget. Beredskabsplanen skal løbende ajourføres i forhold til ejendommens drift og indretning og de til enhver tid gældende krav for beredskab.

Lemvig Kommune kontrollerer, at husdyrbruget efterlever bekendtgørelsens § 43 og § 44 ved tilsyn.

Hvis der sker hændelser eller uheld, der mærkbart berører miljøet, er Lemvig Kommune jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 45 forpligtet til at påbyde ændrede eller nye vilkår, som begrænser miljøkonsekvenserne og som forhindrer at de pågældende hændelser eller uheld opstår igen. Kravet gælder dog ikke ved miljøuheld af en så alvorlig karakter, at reglerne om miljøskade i Husdyrbruglovens kapitel 5a overtrædes.

Lemvig Kommune vurderer, at bekendtgørelsens krav og kommunens tilsyn i tilstrækkelig grad forebygger og modvirker forureninger forårsaget af driftsforstyrrelser og uheld.

3.5.6. Driftens ophør

Ved ophør af aktiviteter på et IE-husdyrbrug gælder husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 51 og kapitel 4b i lov om forurennet jord finder anvendelse.

IE-husdyrbrug skal derfor senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet.

Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

På baggrund af risikovurderingen kan tilsynsmyndigheden gå i dialog med driftsherren og kontrollere, at de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse af jord- og grundvandsforurening udføres rettidigt og om nødvendigt påbyde konkrete tiltag.

3.6. Ammoniakpåvirkning af natur

3.6.1. Beskyttet natur

De herunder nævnte kategoriserede naturtyper er omfattet af særlige ammoniakdepositionskrav, jævnfør beskyttelsesniveauet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 26 - 30.

Ud over de beregnede merdepositioner og totaldepositioner, vil alle omgivelserne herunder beskyttede naturområder blive tilført kvælstof fra baggrundsbelastningen.

Kvælstoffet i baggrundsbelastningen stammer, for en stor dels vedkommende, fra husdyrgødning, staldanlæg og industri. Det afsættes på alle arealer og føres hertil fra nær og fjern. Kvælstoffet kan ikke specifikt henføres til husdyrbruget på Bækmarksbrovej 87, men husdyrbruget vil også bidrage til "skyen" af kvælstofholdige forbindelser i atmosfæren, der afsættes på naturarealer.

Baggrundsbelastningen i området er cirka 12 kg N/ha/år, jævnfør data fra arealinformation på miljøportalen: <https://arealinformation.miljoeportal.dk/html5/index.html?viewer=distribution>.

Ammoniakberegninger

Beregningen af ammoniakemission i ansøgningssystemet på <https://husdyrgodkendelse.dk> sker ud fra produktionsarealet, effekten af miljøteknologier, dyretyper og overfladearealet af husdyrgødningslagre.

Emissionen er input i de følgende depositionsregninger ved en meteorologisk spredningsmodel i det digitale ansøgningssystem.

Beregningen af merdeposition sker ud fra den beregnede ammoniakemission fra henholdsvis den beskrevne ansøgte drift og emissionen ved driften 8 år før ansøgningstidspunktet, den såkaldte "8-årsdrift". Lemvig Kommune har verificeret, at ansøgningens 8-årsdrift er korrekt.

Bilag med beregningspunkter og -resultater ses i bilag 6, 7 og 8.

Kategori 1 natur

Kategori 1 natur er ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000, som er omfattet af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 D.

Staldanlægget er søgt placeret cirka 1 km nordvest for kategori 1-natur; et overdrev ved Flynder Å.

Sydøst for overdrevet findes henholdsvis hængesæk og rigkær. Habitatnaturområderne ligger i Natura 2000-område 65, Nisum Fjord.

Den totale ammoniakdeposition fra det søgte projekt på overdrevet er 0,2 kg N/ha/år og 0,1 kg N/ha/år på hængesæk og rigkær.

Kategori 2 natur

Kategori 2 natur er større § 3 naturområder, som er beskyttet ved § 7, stk. 1 nr. 2 i Husdyrbrugloven.

Staldanlægget ligger cirka 5,5 km nordvest for nærmeste kategori 2-natur, en hede ved Amstrup søerne nord for Kikkenborgvej.

Den totale ammoniakdeposition fra det søgte projekt på overdrevet er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 3 natur

Kategori 3-natur er moser, heder, overdrev og ammoniakfølsomme skove som ikke er omfattet af kategori 1 og 2.

Kommunen kan ikke fastsætte vilkår som medfører en merdeposition på under 1,0 kg N/ha/år på kategori 3-natur, jævnfør Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 29.

Den største merdeposition i forhold til den tilladte drift og 8-års driften er på en mose cirka 716 meter nordøst for staldanlægget, hvor merdepositionen er beregnet til 0,5 kg N/ha/år. Herudover er der en mose cirka 450 meter sydøst for staldanlægget, hvor merdepositionen er beregnet til 0,3 kg N/ha/år.

Øvrig natur

Der er ikke registreret andet beskyttet natur inden for 500 meter af projektlokaliteten.

De nærmeste registrerede naturtyper fremgår af kort i bilag 5.

Lemvig Kommunes vurdering

Lemvig Kommune har verificeret ruheder jævnfør retningslinjerne i "naturpibogen", som findes på Miljøstyrelsens hjemmeside:

<https://oldwiki.mst.dk/husdyrvejledning.default.aspx>.

Beskyttelsesniveauerne for kategori 1-og 2-natur er overholdt og projektet indebærer ikke merdeposition af ammoniak på beskyttede naturområder, eller totaldepositioner, som overstiger 0,2 kg N/ha/år, og 0,6 kg N/ha/år for hvad angår kategori 3-natur.

Der er ikke andre naturtyper inden for 500 meter af projektlokaliteten.

Det vurderes heraf, at ammoniakdepositionen fra staldanlægget ikke indebærer risiko for tilstandsændringer af natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

3.6.2. Habitatvurdering

Kommunen skal vurdere på alle planer og projekter om, hvorvidt de kan skade de arealer og arter, der er beskyttede i Natura 2000-områder.

Natura 2000-områder og arter er udpegede på internationalt plan, og de forskellige EU-lande er ansvarlige for, at de ikke tager skade af den menneskelige aktivitet i landet.

Den Europæiske Union vedtog i 1992 et direktiv, som havde til hensigt at fremme beskyttelsen af de mest truede naturtyper, svampe-, plante- og dyrearter i Europa. I daglig tale kaldes det for "habitatdirektivet", og det pålægger de nationale regeringer at udpege områder, der indeholder truede eller sårbare arter og deres levesteder.

Natura 2000-områderne består af habitatområder med særlig værdifulde naturtyper, dyre- og plantearter og af fuglebeskyttelsesområder med særlige fugle.

I bilag IV til Habitatdirektivet er listet mere end 200 naturtyper og 700 arter af planter og dyr. Af dem findes cirka 60 naturtyper og mere end 100 arter i Danmark. Ligeledes er arternes yngle- og rasteområder beskyttede. Beskyttelsen gælder uanset hvor arterne forekommer, dvs. både indenfor og udenfor Natura 2000-områder. Der foretages nærmere vurdering af Bilag IV-arter i kapitel 4.

Screening

Staldanlægget ligger cirka 460 meter fra det nærmeste internationale beskyttelsesområde, Natura 2000-område nr. 65, Nissum Fjord. Husdyrbruget ligger ikke i nærheden af andre Natura 2000 områder.

Totaldepositionen af ammoniak fra staldanlægget på de nærmeste dele af ammoniakfølsom habitatnatur i Natura 2000-områder er beregnet til 0,2 kg N/ha/år.

Natura 2000 område nr. 65 Nissum Fjord

Natura 2000 område nr. 65 Nissum Fjord består af Habitatområde nr. 58 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 38.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er i Lemvig Kommune hovedsageligt strandengene hele vejen rundt om fjorden samt nogle få sure overdrev syd for udløbet af Bækmarksbro å. Truslerne for strandenge er uhensigtsmæssig hydrologi (udtørring), mindre saltpåvirkning, tilgroning som følge af for stor næringsstofpåvirkning og invasive arter. Truslerne for de sure overdrev er hovedsageligt tilgroning som følge af manglende naturpleje.

Derudover er der arterne laks, odder og lampret, som bl.a. er afhængige af optimal vandkvalitet.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde nr. 38 er i Lemvig Kommune knopsvane, kortnæbbet gås, krikand, lysbuget knortegås, pibeand, sangsvane, spidsand, alm. ryle, dværgterne, plettet rørvagtel, rørdrum, pibesvane, bramgås, toppet skallesluger, stor skallesluger, rørhøg, klyde, hvidbrystet præstekrave, pomeransfugl, lille kobbersneppe, fjorderne, havterne og splitterne. Truslerne for disse arter er bl.a. forstyrrelser især i yngleperioden, prædation, tilgroning og fragmentering af naturarealer der tidligere har været plejet og dermed egnet sig til yngle- og rasteområde for fuglene.

Totaldepositionen af ammoniak fra staldanlægget på de nærmeste dele af ammoniakfølsom natur i Natura 2000-område nr. 65 er beregnet til 0,2 kg N/ha/år.

Lemvig Kommunes vurdering

Det vurderes, at ammoniakdepositionen fra det søgte projekt ikke udgør en væsentlig risiko for arterne på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områder, idet totaldepositionen fra staldanlægget på de nærmeste ammoniakfølsomme arealer i Natura 2000-område er beregnet til 0,2 kg N/ha/år.

Lemvig Kommune vurderer heraf, at ammoniakemissionen fra projektet ikke påvirker udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder.

På baggrund af de beregnede totaldepositioner af ammoniak vurderes det søgte projekt ikke at udgøre en risiko for udpegningsgrundlaget eller bilag IV-arter i habitatområderne, for hvad angår ammoniakpåvirkning.

Det vurderes, at husdyrbrugsanlægget ikke giver anledning til forstyrrelser, støv, udledning eller anden påvirkning, der kan genere arterne på udpegningsgrundlaget.

Lemvig Kommune har ikke kendskab til andre projekter, som i sammenhæng med dette projekt, vil kunne påvirke Natura 2000-områder.

Projektet vurderes derfor ikke i sig selv eller i kumulation med andre projekter, at udgøre en risiko for en skadevirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 65, eller andre mere fjernt liggende Natura 2000-områder.

4. Bilag IV-arter

EF-Habitatdirektivet fra 1992 rummer i sin artikel 12 en forpligtelse til at sikre en streng beskyttelsesordning for en række dyr og planter overalt i landet, dvs. uanset om de forekommer indenfor et beskyttelsesområde eller udenfor; disse arter fremgår af direktivets bilag IV, de såkaldte bilag IV-arter.

For bilag IV-arter gælder således, at deres yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges, og derfor er aktiviteter ikke tilladte, som kan udgøre en trussel for den enkelte art.

Det bemærkes, at fugle behandles særskilt i EF-fuglebeskyttelsesdirektivet.

I den daglige drift og hovedsagelig ved driftsændringer er det lodsejerens eget ansvar at være opmærksom på ikke at skade eller ødelægge bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder. Det gælder også selv om myndighederne ikke har oplyst lods-ejeren om, at der er konkrete forekomster af bilag IV-arter i området. Overtrædelser kan straffes efter regler i Naturbeskyttelsesloven og Jagt- og Vildtforvaltningsloven. Hvis en lodsejer har planer om at gennemføre en aktivitet, der kræver tilladelse, godkendelse eller lignende er det myndighedens ansvar at sikre, at de godkendte aktiviteter ikke vil skade yngle- eller rasteområder.

Søgning på <https://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch> viser, at bilag IV-arterne odder og strandtudse er observeret i en radius af 1 km fra projektlokaliteten. Odderen ved Bækmarksbro Å mellem Indfjorden og Tangsø. Strandtudsen i flere søer vest for projektlokaliteten.

Følgende andre bilag IV-arter er ikke registreret i nærheden af staldanlægget, men kan dog ikke uden videre afvises at have levested eller tage sporadisk ophold i området:

Damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, sydflagermus, troldflagermus, birkemus, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø, bæver og ulv.

Rødlisten er en fortegnelse over plante- og dyrearter, der er forsvundet, akut truede, sårbare eller sjældne i den danske natur. Bæveren og strandtudsen er optaget på rødlisten 2019 som truet. Odderen, ulven, damflagermusen, birkemus og markfirbenet er optaget på rødlisten 2019 som sårbare.

Arterne og deres potentielle tilstedeværelse i nærheden af staldanlægget er gennemgået nedenfor:

Odder

Odderen var i slutningen af 1950'erne udbredt i det meste af Danmark med undtagelse af bl.a. Bornholm, Samsø og Læsø. En undersøgelse i 1980 viste, at den danske bestand var gået drastisk tilbage og der blev iværksat en række forvaltningsmæssige tiltag. Bestandsudviklingen har siden været positiv og odderen lever nu i store dele af Jylland. I 2007 fastslog DNA-analyser af prøver fra ekskrementerne, at der også stadig findes odder i Vestsjælland.

Fra snudespids til halepids måler en voksen odder ca. 100-130 cm og vejer ca. 6-11 kg (hanner), 5-8 kg (hunner).

Som en tilpasning til livet i vand har odderen svømmehud mellem tæerne, og kroppen er lang og strømlinet. Både ører og næsebor kan lukkes, når dyret dykker, og pelsens gråbrune underuld er isolerende og vandskyende.

Pelsens er på oversiden mørkebrun, lidt lysere på bugen, og på halsen og undersiden af hovedet kan pelsen være hvidgrå.

Det flade hoved med de lange knurhår omkring snuden og den kraftige hals, der næsten går i ét med kroppen, er typiske kendetegn ved odderen. Men arten kan også kendes på den let affladede hale.

Odderen lever især af fisk som aborre, ål, karpe og ålekvabber. Fisk i størrelsen 10-15 cm foretrækkes. De foretrukne ål er dog en smule længere. Frøer kan også udgøre en del af føden, og indimellem tager odderen også små pattedyr, fugle og krebsdyr.

Odderen lever i tilknytning til både stillestående og rindende vand, salt- og ferskvand. Uforstyrrede vandløb, søer, moser og fjordområder, med gode skjulmuligheder i form af vegetation, er oplagte levesteder.

Da odderen er nataktiv opholder den sig om dagen i en hule i brinken, under træ-rødder eller under buske.

Både hanner og hunner hævder territorium, men hannens er større end hunnens, og kan strække sig over mere end 10 kilometer vandløb. Kun i parringstiden færdes hannen og hunnen sammen.

De fleste unger bliver født om sommeren eller i efteråret, selvom odderen kan føde unger på alle tidspunkter af året. Et kuld på 2-3 unger fødes, når hunnen har været drægtig i ca. 60 dage. Ungerne er et år gamle før de kan klare sig selv.

For at odderen yngler, skal der i dens territorium være skjul eller fristeder i form af rørskov, krat eller anden bevoksning. Der skal også være ringe menneskelig aktivitet, det vil sige et minimum af færdsel, lystfiskeri og jagt. Findes der tilstrækkelige skjul, er odderen mere tolerant overfor menneskelige forstyrrelser.

Odderen er observeret ved Bækmarksbro Å mellem Indfjorden og Tangsø cirka 900 meter sydvest for projektlokaliteten. Det kan ikke afvises, at den kunne finde på at søge op i vandløbet cirka 145 meter øst for de nye stalde.

Flagermus

Alle danske flagermus er listet som bilag IV-arter.

Vinterkvarterer: Flagermusenes føde, insekterne, er stort set ikke fremme om vinteren. Mens de fleste insekt-ædende fugle trækker sydpå om vinteren går flagermusene i dvale fra oktober til hen i april. Flagermusene foretrækker et køligt, men frostfrit sted.

Sommerkvarterer – dagopholdssteder: Fra midt på foråret eller først på sommeren søger flagermusene til områder, hvor der er gode betingelser for ophold og føde. Det specifikke opholdssted afhænger af arten, men vil oftest være i bygninger og hule træer i nærheden af skov. Fourageringsområderne er også artsafhængige, og kan bl.a. være søer og åer, hvor flagermusene æder insekter, de fanger over vandoverfladen. Mange arter lever af insekter, de fanger i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn. Hun-flagermus samles i ynglekolonier, hvor ungerne fødes fra omkring midten af juni og lidt ind i juli.

Trusler mod flagermus kan være fældning af gamle træer og skove samt nedrivning af bygninger.

Områderne omkring Tangsø syd for det projekterede staldanlæg kan ikke afvises som levested for flagermus.

Forladte driftsbygninger og lignende uforstyrrede bygninger er potentielt levested for flere arter af flagermus. Der er dog ikke registreret flagermus i den umiddelbare nærhed af projektlokaliteten. Det kan ikke afvises, at de ældre bygninger på Bækmarksbrovej 87 kan være ly for flagermus.

Markfirben

Markfirben findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejstrækninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Markfirbenet yngler på solvendte skrånninger, som er af altafgørende betydning for arten. Ynglesuccesen er betinget af, at æglægningen kan finde sted i varm, løs, veldrænet jord af gruset eller sandet karakter.

Der er ikke umiddelbart nogle optimale levesteder for markfirbenet i nærheden af projektlokaliteten. Det kan dog ikke afvises, at markfirbenet kan opholde sig langs grusvejene i området.

Birkemus

Birkemusen findes i to hovedbestande, en i det vestlige Limfjordsområde samt en i det sydlige Jylland. Birkemus forekommer i en stor variation af levesteder, hvoraf de vigtigste synes at være fugtige områder i forbindelse med vandløb eller fjorde samt tilstødende tørre arealer.

Birkemus er fundet i en række forskellige naturtyper: ferske enge, strandenge, overdrev, ekstensivt dyrkede marker, heder, moser, vældområder, fjordskrænter og nogle steder endda i plantager og skove. De træk, som går igen på de fleste sommeropholdssteder, er en høj grad af fugtighed og et tæt urtelag. Det fugtige element kan udgøres af vandløb, væld, moser eller fugtige arealer ud til en fjord.

Moseområdet cirka 450 meter sydøst for projektlokaliteten kan ikke afvises at være levested birkemus.

Stor vandsalamander

Stor vandsalamander yngler i vandhuller af meget forskellig størrelse. Det er ikke unormalt at finde den i vandhuller på under 100 m².

Arten er følsom overfor forurening af vandhullerne, overskygning af vandhuller og udsætning af fisk. Arten kan findes ynglende i vandhuller under tilgroning, men der skal være sol på næsten hele vandfladen for at bestanden kan klare sig på længere sigt. Som hovedregel yngler den ikke i vandhuller med hundestejler og andre fisk. Nogle steder gør tæt undervands- og flydebladsvegetation det muligt, at nogle af larverne kan gemme sig for fiskene. Den kræver forholdsvis rent vand.

Stor Vandsalamander er som regel meget stedfast i forhold til ynglestedet.

Næringsberigelse som følge af gødningspåvirkning forringer yngleområderne. Dårlig vandkvalitet som følge af næringsberigelse har en meget markant skadelig

virkning på salamandrenes ynglesucces. Derudover kan næringsberigelsen betyde, at vandhullerne hurtigt gror til.

Vandhuller og søer i området er de nærmeste levesteder for stor vandsalamander. Det nærmeste er søen cirka 585 meter syd for projektlokaliteten.

Spidssnudet frø

Spidssnudet frø er en brun frø med mørkere tegninger, som yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største ynglesucces opnår arten i vandhuller uden fisk.

Spidssnudet frø er i høj grad afhængig af, at der nær ynglestederne findes gode levesteder på land. En stor del af spidssnudet frøs yngle- og rasteområde, men langt fra alle, er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder omfatter rydning, opfyldning til byggeri, belastning med spildevand og fragmentering på grund af veje.

Den spidssnudedede frø er ikke registreret i området, men alle søer eller vandhuller i umiddelbar nærhed af staldanlægget er potentielle leve-, opholds- og fødesøgningsområder for arten, hvor det nærmeste er søen cirka 585 meter syd for projektlokaliteten.

Strandtudse

Strandtudsens yngle- og rasteområde vil ofte være vandhuller, enge og strandenge, der er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Gødskning og vandstandssænkning er væsentlige trusler. Hvis levestedet gødes eller tilføres gødningsstoffer udefra, kan vegetationen blive så frodig, at den ikke længere holdes tilstrækkelig kort ved for eksempel afgræsning.

Hvad angår vandstand kan 5-10 cm til eller fra, være afgørende for, at vandsamlingen udtørres på det rette tidspunkt. Det betyder for eksempel, at hvis en grøft i nærheden udsættes for hårdhændet oprensning, så grøftens bund uddybes med 5-10 cm, så kan det være nok til at tudserne ikke længere kan gennemføre yngleciklus.

Strandtudsen er registreret fire steder vest for projektlokaliteten, inden for en radius af 1 km fra projektlokaliteten, hvoraf det nærmeste er cirka 470 meter vest for projektlokaliteten.

Bæver

Europæisk bæver er en stor gnaver i familien af bævere. Den var nær udryddelse i begyndelsen af 1900-tallet på grund af jagt, men er siden genudsat mange steder i Europa og Asien, hvor den nu findes fra Storbritannien til Kina og Mongoliet.

I Danmark blev den genudsat i 1999.

Den er kendt for at lave dæmninger, men den graver også kanaler til flådning af træstammer og grene. I vandet bygger den et bæverbo af grene med en indgang placeret under vandet, men den kan også udgrave sit bo i en brink.

Bæveren er fredet og kun Naturstyrelsen har myndighed til at regulere bestanden, samt fjerne og regulere bæverens dæmninger og andre aktiviteter. Den

væsentligste trussel mod bævere er gentagen fjernelse af bæverbo i hele vandløbssystemet.

Bæveren findes i Tangsø. Tangsø ligger cirka 800 meter syd for projektlokaliteten. Selvom det er tvivlsomt, kan det ikke afvises, at bæveren kunne finde på at søge op i vandløbet cirka 145 meter øst for de nye stalde.

Ulv

Ulven er et rovdyr, der lever i Europa, Asien og Nordamerika. Ulven holder til i skov og på steppelignende arealer, hvor den jager i et kobbel, en stor flok, bestående af et forældrepar og dets voksne afkom.

Ulven er en typisk topprædator i sit område, med kun mennesker som reel trussel imod den. Den lever hovedsagelig af større hovdyr, men tager også mindre dyr som mus, harer og fugle. De kan desuden leve af ådsler og af husdyr som får og kvæg og omkring mennesker kan de gå i affald.

Ulven er en generalist hvad angår levested (habitat) og kan opholde sig mange forskellige steder. Ulvens valg af levested hænger stærkt sammen med mængden af byttedyr, mangel eller lave forekomster af får, kvæg, vejtæthed, menneskelig tilstedeværelse og topografi.

Klosterheden vil godt kunne rumme ulve og da de vandrer meget omkring, vil man formentlig også lejlighedsvis kunne observere arten på uforstyrrede arealer omkring husdyrbruget. Den væsentligste trussel mod ulve er menneskelige forstyrrelser.

Andre dyre- og plantearter

Lemvig Kommune er bekendt med følgende forekomster af andre planter eller dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor i en radius af 1 km af husdyrbruget:

Butsnudet frø og skrubtudse. Begge observeret cirka 950 meter nord for det projekterede staldanlæg.

Lemvig Kommunes vurdering

Det vurderes, at odderen, bæveren og ulven ikke er truet af projektet, da der ikke er potentielle levesteder for arterne i nærheden af det projekterede staldanlæg og da der ikke sker opsplnitning af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder eller forstyrrelser ved projektets bygge- og anlægsarbejder.

Det projekterede bygge- og anlægsarbejde inddrager ikke arealer, der er egnede som yngle- og rasteområder for stor vandsalamander, strandtudse, spidssnudet frø, butsnudet frø eller skrubtudse og arbejdet udføres ikke i umiddelbar nærhed af arternes potentielle opholds- og levesteder.

Det vurderes derfor, at projektet ikke vil indebære negative konsekvenser for arterne.

Projektet medfører ikke tilstandsændringer i skovbevoksninger, andre potentielle sommer- eller vinterkvarterer, eller at påvirke fødegrundlaget for flagermus.

Projektet vurderes således ikke at udgøre en risiko for at forringe fødegrundlag, leve- eller rastesteder for flagermus.

Det søgte projekt indebærer ikke ændringer eller væsentlige påvirkninger af birkemusens potentielle leveområder. Projektet vurderes derfor ikke at udgøre en risiko for birkemus.

Projektet inddrager ikke arealer, der er egnede som yngle- og rasteområder for markfirben og det vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for arten.

Lemvig Kommune vurderer, at projektet ikke indebærer forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder eller muligheden for opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, jævnfør Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag

Bilag 1

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som PDF-dokument.

Bilag 2

Bilag 2: Særregler for IE-husdyrbrug

Bekendtgørelse 2023-04-26 nr. 443 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Afsnit V. Godkendelse, tilladelse og revurdering af godkendelser

Kapitel 17. Særregler for IE-husdyrbrug

Miljøledelse

§ 47

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, der opfylder betingelserne i stk. 2.

Stk. 2.

Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder

- 1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) fastsætte miljømål,
- 3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Stk. 3.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med de krav, der er nævnt i stk. 2, nr. 1-5, f.eks. digitalt eller i form af dokumenter. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

§ 48

IE-husdyrbrug skal oplære personale, hvad angår:

- 1) Relevant lovgivning.
- 2) Transport og udbringning af husdyrgødning.
- 3) Planlægning af aktiviteter.
- 4) Beredskabsplanlægning og -styring.
- 5) Reparation og vedligeholdelse af udstyr.

Stk. 2.

IE-husdyrbruget skal udarbejde oplæringsmateriale, der angår de forhold, der følger af stk. 1. Materialet skal være tilgængeligt for personalet og opdateres løbende. Oplæringsmaterialet skal kunne fremvises på forlangende til tilsynsmyndigheden.

Plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab

§ 49

IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser. Planen skal som minimum opfylde betingelserne i stk. 2 og 3.

Stk. 2.

Planen for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse, jf. stk. 1, skal omfatte:

- 1) Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder).
- 2) Gyllepumper, -mikser, -separatorer og -spredere.
- 3) Forsyningssystemer til vand og foder.
- 4) Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf.
- 5) Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør).
- 6) Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner).
- 7) Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen.
- 8) Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanismer eller dyse, som begge skal være i god stand.

Stk. 3.

Beredskabsplanen, jf. stk. 1, skal omfatte:

- 1) En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder.
- 2) Handlingsplaner for håndtering af visse potentielle hændelser (f.eks. brande, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrolleret afstrømning fra møddinger og olieudslip).
- 3) Tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker (f. eks. udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grøfter samt oliesug, absorberingsmætter eller ruller til olieudslip).

Stk. 4.

Kontrol, reparation og vedligeholdelse, jf. stk. 1 og 2, skal ske regelmæssigt. Kontrol af gyllebeholdere, jf. stk. 2, nr. 1, skal som minimum gennemføres én gang årligt.

Stk. 5.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende sammen med planen omfattet af stk. 1, i forbindelse med tilsyn.

Hændelser og uheld

§ 50

Hvis der indtræffer hændelser eller uheld på et IE-husdyrbrug, der mærkbart berører miljøet, uden at hændelserne eller uheldene er omfattet af reglerne om miljøskade efter kapitel 5 a i husdyrbrugloven, skal kommunalbestyrelsen, uanset

den 8-årige retsbeskyttelse efter § 40, stk. 1, i husdyrbrugloven, ved påbud foretage sådanne ændringer i vilkårene for godkendelsen af IE-husdyrbruget, som kommunalbestyrelsen finder nødvendige for at begrænse konsekvenserne for miljøet af indtrufne hændelser eller uheld og for at hindre eventuelle yderligere hændelser eller uheld.

Fodringskrav

§ 51

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsætningsstoffer. En god aminosyrebalance og lavt indhold af råprotein kan opnås ved at kombinere fodermidler, hvor aminosyreprofilen supplerer hinanden og/eller ved at tilsætte frie essentielle aminosyrer til foder med et lavt indhold af råprotein. IE-husdyrbruget kan anvende en kombination af de nævnte teknikker.

Stk. 2.

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum anvende enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsætningsstoffer eller letfordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder. IE-husdyrbruget kan også anvende en kombination af de nævnte teknikker.

Stk. 3.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere anvendelse af fodring eller fodringsteknikker som nævnt i stk. 1 og stk. 2. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Energieffektiv belysning

§ 52

IE-husdyrbrug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til enhver tid gældende bygningsreglement, jf. byggelovens § 5.

Stk. 2.

IE-husdyrbrugene skal opbevare fakturaer for gennemførte udskiftninger, jf. stk. 1, i fem år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Støvemissioner fra staldanlæg

§ 53

125 IE-husdyrbrug skal for at reducere støvemissioner fra staldanlæg enten reducere støvproduktionen fra foder og strøelse, anvende en metode til at binde støv i staldanlæggene eller behandle afgangsluft fra staldanlæggene ved hjælp af et luftrensningssystem.

Overholdelse af vilkår og krav

§ 54

Den, som er ansvarlig for et IE-husdyrbrug, underretter straks kommunalbestyrelsen ved manglende overholdelse af godkendelsesvilkår samt de umiddelbart bindende krav i §§ 42-43, §§ 47-53 og § 55 og træffer straks de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene og kravene igen overholdes.

Årlig indberetning til kommunalbestyrelsen

§ 55

IE-husdyrbrug skal en gang årligt indsende følgende informationer til kommunalbestyrelsen, jf. dog stk. 3:

- 1) Logbøger for eventuel miljøteknologi.
- 2) Dokumentation for miljøledelsessystem, jf. § 47, stk. 3.
- 3) Logbog over gennemførte kontroller, jf. § 49, stk. 5.
- 4) Dokumentation for overholdelse af fodringskrav, jf. § 51.

Stk. 2.

IE-husdyrbrug skal hvert år senest den 31. december indsende informationer, jf. stk. 1, til kommunalbestyrelsen. Informationerne, jf. stk. 1, skal angå det forudgående kalenderår og skal sendes samlet til kommunalbestyrelsen.

Stk. 3.

IE-husdyrbruget skal dog ikke indsende informationer, jf. stk. 1 og 2, hvis kommunalbestyrelsen har modtaget de pågældende oplysninger i forbindelse med tilsyn, jf. reglerne i den til enhver tid gældende miljøtilsynsbekendtgørelse.

Ophør

§ 56

Ved ophør af aktiviteter på IE-husdyrbrug finder kapitel 4 b i lov om forurennet jord anvendelse.

Stk. 2.

Ved ophør forstås

- 1) ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget,
- 2) når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbruget, eller stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug,

3) situationer omfattet af § 59 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, eller

4) situationer omfattet af § 58, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Stk. 3.

IE-husdyrbrug skal senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurenede jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

Bilag 3

Bilag 3: Fotopunkter til landskabsvurdering

Fotopunkter til landskabsvurdering. Alle fotos er taget med retning mod det markerede byggefelt. De nye stalde er markeret med rød. Foto 1, 4 og 7, der er de væsentligste indsigtspunkter, ses nedenfor.

Bilag 3

Foto fra punkt 1

Foto fra punkt 1. Byggefeltet er bag læhegnet i baggrunden til højre for vindmøllen. Staldens tagryg og de fire fodersiloer vil formentlig være synlige hen over læhegnet. Læhegnet består af løvfældende træer og buske, og vil derfor være mere bar om vinteren. Staldanlægget vil derfor være mere synlig i perioden, hvor planterne ikke har blade.

Bilag 3

Foto fra punkt 4

Foto fra punkt 4. Byggefeltet er bag læhegnet i baggrunden fra åbningen i læhegnet ved grusvejen og cirka halvdelen af fotoets bredde mod højre. Byggeriet vil kunne skimtes bag læhegnet, de steder for træer er gået ud og hvor der er lavere bevoksning. Læhegnet består af løvfældende træer og buske, og vil derfor være mere bar om vinteren. Staldanlægget vil derfor være mere synligt i perioden, hvor planterne ikke har blade.

Bilag 3

Foto fra punkt 7

Foto fra punkt 7. Byggefeltet er umiddelbart bag læhegnet i mellemgrunden og de nuværende bygninger på Kærside til højre for byggefeltet. Ejendommens vindmølle kan lige akkurat skimtes bag læhegnet. Bygningerne bliver ikke højere end vindmøllen, og det er derfor Lemvig kommunes vurdering, at staldanlægget ikke vil kunne ses, så længe der er blade på træer og buske i lægenet. Læhegnet består af løvfældende træer og buske, og staldanlægget vil kunne ses gennem læhegnet i den periode, hvor planterne ikke har blade.

Bilag 4

Bilag 4: Afskærmende beplantning

Afskærmende beplantning: Eksisterende læhegn, som er markeret med grønt, skal bevares og vedligeholdes.

Bilag 5

Bilag 5: Oversigtskort over området med nærmeste naboer, samlet bebyggelse, natur m.v.

Kortudsnit fra <https://husdyrgodkendelse.dk>, skema 209 783.

Enkeltbeboelser og samlet bebyggelse er markeret. Rød skravering viser staldanlægget.

Øvrige skraveringer viser registrering af natur, beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Blå stiplede linjer viser § 3-beskyttede vandløb. Orange linjer viser beskyttede diger. Lyserøde cirkler viser gravhøje.

Bilag 6

Bilag 6: Oversigtskort med nærmeste kategori-1 natur

Kortudsnit fra <https://husdyrgodkendelse.dk>, skema 209 783.

Kortet viser kategori 1-natur og beregningspunkter for kategori 1-natur. Resultat i læseretningen er: totaldeposition, merdeposition i forhold til tilladt nudrift og merdeposition i forhold til den tilladte drift 8 år før ansøgningstidspunktet. Enheden for resultaterne er kg N/ha/år.

Bilag 7

Bilag 7: Oversigtskort med nærmeste kategori-2 natur

Kortudsnit fra <https://husdyrgodkendelse.dk>, skema 209 783.

Kortet viser kategori 2-natur og beregningspunkter for kategori 2-natur. Resultat i læseretningen er: totaldeposition, merdeposition i forhold til tilladt nudrift og merdeposition i forhold til den tilladte drift 8 år før ansøgningstidspunktet. Enheden for resultaterne er kg N/ha/år.

Bilag 9

Bilag 8: Oversigtskort med nærmeste kategori-3 natur

Kortudsnit fra <https://husdyrgodkendelse.dk>, skema 209 783.

Kortet viser kategori 3-natur og beregningspunkter for kategori 3-natur. Resultat i læseretningen er: totaldeposition, merdeposition i forhold til tilladt nudrift og merdeposition i forhold til den tilladte drift 8 år før ansøgningstidspunktet. Enheden for resultaterne er kg N/ha/år.

Bilag 9: MELT-indstilling om optagelse på Miljøstyrelsens Teknologiliste

MELT indstilling om optagelse på Miljøstyrelsens Teknologiliste

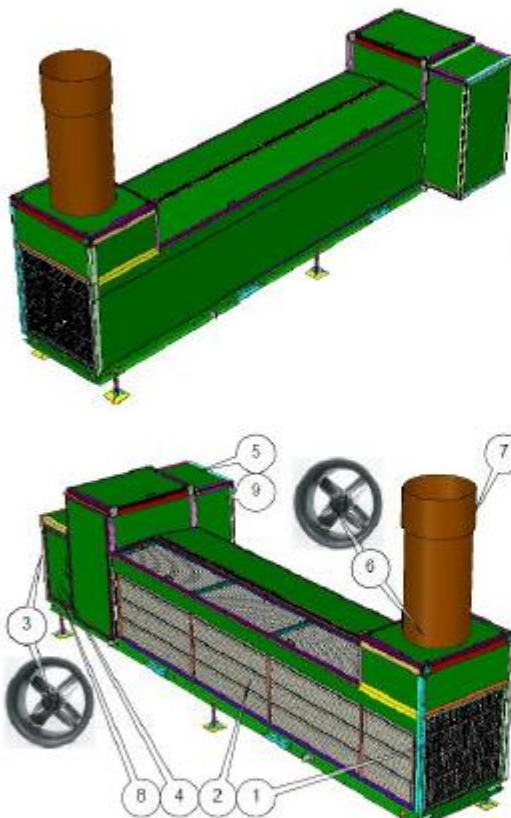
Ansøger	Rokkedahl Energi
Ansøgningsdato	10. april 2014
Navn på Teknologi	Agro Clima Unit (ACU) Clima+ 200, type 2.5, Varmeveksler til fjerkræstalde
Dialog med ansøger	<p>I forbindelse med ansøgningen har testplanen været til høring hos MELT eksperterne, og testplanen er tilrettet på baggrund af MELT eksperternes kommentarer.</p> <p>Efter gennemført test, har ETA-Danmark modtaget testrapporten udarbejdet af Teknologisk Institut/Agrotech, som har været til høring hos MELT eksperterne. Testrapporten er ligeledes tilrettet på baggrund af MELT eksperternes kommentarer.</p> <p>Den oprindelige ansøgning omfatter udarbejdelsen af en VERA erklæring og på baggrund af VERA erklæringen skulle der udarbejdes en indstilling til optagelse på Miljøstyrelsens Teknologiliste.</p> <p>På grund af forsinkelsen i processen omkring VERA erklæringen er det aftalt med Rokkedahl Energi, at udarbejde nærværende indstilling på baggrund af testrapporten ud fra principperne om opfyldelse af teknologilisteniveauet.</p>
MELT indstilling	Agro Clima Unit (ACU) Clima+ 200, type 2.5, Varmeveksler til fjerkræstalde anbefales at kunne optages på Miljøstyrelsens Teknologiliste med en reduktion af ammoniakemissionen på 30 % i slagtekyllingestalde.
Begrundelse for indstilling	<p>Agro Clima Unit (ACU) Clima+ 200, type 2.5 er testet i slagtekyllingestalde i overensstemmelse med betingelserne beskrevet i VERA Test Protocol for Livestock Housing and Management Systems, version 1 2011-29-08 (VERA, 2011).</p> <p>Den testede model – type 2.5 - har en kapacitet på 22.300 m³t⁻¹ og er testet i to slagtekyllingestalde med henholdsvis ca. 31.000 og ca. 37.000 kyllinger. Horisontale ventilatorer med en samlet kapacitet på hhv. 42360 og 87600 m³h⁻¹ var monteret under taget og sørgede for intern fordeling af staldluft og varmeveksler-luft. De benyttede stalde var udstyret med et traditionelt undertryksventilationssystem med vægventiler til at håndtere den del af ventilationsbehovet der ligger udover varmevekslerens kapacitet.</p> <p>Verifikationen af Agro Clima Unit (ACU) Clima+ 200, type 2.5 har påvist en ammoniakemissionsreducerende effekt på 30 %. Verifikationen har ikke påvist nogen lugtreducerende effekt. Teknologien vurderes ikke at have indflydelse på støvemissionen, hvorfor støvemission ikke har været genstand for verifikation.</p> <p>Agro Clima Unit (ACU) Clima+ 200, type 2.5 udnytter energien i udsugningsluften fra stalden til at opvarme indsugningsluften ved hjælp af et varmevekslingssystem. Derudover består systemet af et luftcirkulationssystem i stalden med henblik på at fordele varmevekslersystemets luftindtag samt øge lufthastigheden over gulvoverfladen. Se bilag 1 - <i>beskrivelse af teknologien</i> - for en nærmere beskrivelse af teknologien. Princippet for ammoniakreduktionen er udtørring af dybstrøelsen ved hjælp af luft/luft-varmeveksling i kombination med det interne luftcirkulationssystem. Den fundne ammoniakreducerede effekt vurderes i væsentlig grad at bero på det forhold, at luften i kontrolstaldene tilføres fugt via gasforbrænding, samt at det interne luftcirkulationssystem øger lufthastigheden over gulvoverfladen, hvilket øger udtørringen af dybstrøelsen, hvorved nedbrydningen af urinsyre til ammoniak forsinkes.</p>

Anbefalet tekst til Teknologilisten	<p>Agro Clima Unit (ACU) Clima+200, har en ammoniakemissionsreducerende effekt på 30 % i traditionelle slagtekyllingestalde. Denne effekt forudsætter, at varmeveksleren opfylder 2 kapacitetskrav;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mindst $0,6 \text{ m}^3 \text{ h}^{-1}$ kylling⁻¹ og • Mindst $0,3 \text{ m}^3 \text{ t}^{-1}$ per kg kylling ved maksimal belægning. <p>Samt at den samlede kapacitet af recirkulerende ventilatorer er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mindst $1,3 \text{ m}^3 \text{ h}^{-1}$ kylling⁻¹ og • Mindst $0,65 \text{ m}^3 \text{ h}^{-1}$ per kylling.
MELT eksperter	Oplysninger om MELT-eksperter kan oplyses ved henvendelse til Miljøstyrelsen.
Indstilling sendt til Miljøstyrelsen	2016-06-24
Miljøstyrelsens afgørelse	Miljøstyrelsen har den 24. august 2016 tilsluttet sig indstillingen fra MELT

Bilag 1 – beskrivelse af teknologien

Varmevekslerens opbygning fremgår af nedenstående tegning:

HEAT EXCHANGER

Use:

The heat exchanger is designed to exhaust warm air from a house while and at the same time blowing fresh air into a house. The warm air preheats the fresh air inside the heat exchanger.

Construction:

The heat exchanger consists of:

- 1 Filters
- 2 Air tubes
- 3 Intake ventilator
- 4 Intake ventilator box
- 5 Air return box
- 6 Extraction ventilator
- 7 Exhaust chimney

Attached to the heat exchanger are:

- 8 Electrical cabinet
- 9 Air measuring unit

The heat exchanger has standard dimensions (l x h = 9 meter x 2.3 meter) except for the width. The width of the heat exchanger determines its maximum capacity. The heat exchanger is available in 4 widths:

ACU 1,0 m	9.400 m ³ /hour
ACU 1,5 m	13.700 m ³ /hour
ACU 2,0 m	18.400 m ³ /hour
ACU 2,5 m	22.300 m ³ /hour

Process:

The extraction ventilator exhausts warm air

ACU Clima + 200, type 2.5 har en maximal luftkapacitet på 22.300 m³ luft h⁻¹. I de første uger af produktionscyklus, når behovet for opvarmning er høj, og behovet for luftskifte (ventilation) er lav, bliver luftstrømmen gennem ACU normalt gradvist øget fra 10 til 100% af sin maksimale luft kapacitet. I den sidste del af produktionscyklus, når behovet for ventilation er højere end den maksimale kapacitet af ACU-systemet, sker ventilationen af stalden ved både ACU systemet og tagventilationen. I varmeperioder vil ventilationen suppleres med gavlventilation.

Luft trækkes gennem ACU og transporteres til tagryggen på stalden. Fra rygningen bliver luften fordelt til for- og bagsiden af stalden ved hjælp af yderligere in-house ventilatorer for at forbedre fordelingen af den friske og opvarmet luft inde i fjerkræstalden. Den blandede luft bliver af ventilatorer trukket ud af begge

ender af stalden langs rygningen. Den blandede luft trækkes derefter af ACU enheden mod midten af stalden over fjerkræ og gyllelag.